

INHOUD

p. 1/ Het financieel plan volgens het nieuwe wetboek van vennootschappen

Het financieel plan volgens het nieuwe wetboek van vennootschappen

Op 1 mei 2019 is het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV) in werking getreden. Het zwaartepunt van de wijzigingen ligt bij de Besloten Vennootschap, als opvolger voor de bestaande BVBA. De meest in het oog springende maatregel in de nieuwe BV, is het ontbreken van het traditioneel bekende kapitaalbegrip. Deze vennootschapsvorm kan bijgevolg opgericht worden zonder – wat we tot voor kort kenden als – «kapitaal» in strikte zin. In de plaats hiervan werden een geheel van compenserende mechanismen ingevoerd, teneinde de maatschappij zoveel mogelijk garanties te bieden op een voldoende sterke vennootschap. Twee voorbeelden hiervan zijn:

- Het versterkt financieel plan.
- De beperking van uitkering van «vermogen».

In wat volgt worden de belangrijkste bepalingen uitgelegd met betrekking tot het opstellen van het financieel plan vanuit het standpunt van de Besloten Vennootschap (BV). Voor de goede orde:

- Het opstellen van een financieel plan bij oprichting is verplicht van toepassing op de BV, NV en CV.
- De liquiditeitstest als beperking van de uitkering van vermogen is NIET van toepassing op de NV.

Wat staat er in het nieuwe wetboek van vennootschappen over het opstellen van het financieel plan?

Artikel 5:4 WVV (Besloten Vennootschap) bepaalt:

«§ 1. Vóór de oprichting van de vennootschap overhandigen de oprichters aan de optredende notaris een financieel plan waarin zij het bedrag van het aanvangsvermogen verantwoorden in het licht van de voorgenomen bedrijvigheid van de vennootschap over een periode van ten minste twee jaar. Dit stuk wordt niet neergelegd met de akte, maar door de notaris bewaard.»

Nieuw in dit artikel is dat er niet langer sprake is van «kapitaal», maar wel van «aanvangsvermogen».

In tegenstelling tot de voorgaande wetsartikelen bepaalt het nieuwe WVV op omstandige wijze de inhoud van het financieel plan:

«§ 2. Het financieel plan dient minstens volgende elementen te bevatten:

- 1° een nauwkeurige beschrijving van de voorgenomen bedrijvigheid;
- 2° een overzicht van alle financieringsbronnen bij oprichting; in voorkomend geval, met opgave van de in dat verband verstrekte zekerheden;

3° een openingsbalans opgesteld volgens het schema bedoeld in artikel 3:3, evenals geprojecteerde balansen na twaalf en vierentwintig maanden;

4° een geprojecteerde resultatenrekening na twaalf en vierentwintig maanden, opgesteld volgens het schema bedoeld in artikel 3:3;

5° een begroting van de verwachte inkomsten en uitgaven voor een periode van minstens twee jaar na de oprichting;

6° een beschrijving van de gehanteerde hypothesen bij de schatting van de verwachte omzet en de verwachte rentabiliteit;

7° in voorkomend geval, de naam van de externe deskundige die bijstand heeft verleend bij de opmaak van het financieel plan.

§ 3. Bij de opstelling van de geprojecteerde balansen en resultatenrekeningen kan een andere periodiciteit dan deze bedoeld in paragraaf 2, 3° en 4°, worden gehanteerd op voorwaarde dat de projecties in totaal betrekking hebben op een periode van minstens twee jaar na de oprichting.»

In de praktijk is het echter heel waarschijnlijk dat men door de toegenomen complexiteit van het financieel plan een beroep zal moeten doen op een beroepsbeoefenaar, omdat in het merendeel van de gevallen alleen een economische beroepsbeoefenaar op kwalitatieve wijze een financieel plan zal kunnen opstellen.

Hoewel voor de Naamloze Vennootschap een minimumkapitaal verplicht blijft, moet ook daar een financieel plan worden opgesteld overeenkomstig het bovenvermelde schema in 7 rubrieken. De inhoud van het financieel plan bij een NV zal volledig hetzelfde zijn als bij een BV, met uitzondering van de begrippen aanvangsvermogen (BV) en geplaatst kapitaal (NV).

Op basis van de wettekst, aangevuld met een geheel van praktische vermeldingen, moet het financieel plan minstens de hieronder vermelde gegevens omvatten. In de praktijk kan het aangewezen zijn om de volgorde van de wettekst aan te passen, teneinde een meer logische opbouw van het financieel plan te bekomen.

- Beschrijving van de op te richten vennootschap (**art. 5:4 § 2 1°**)
 - Naam
 - Rechtsvorm
 - Maatschappelijke zetel en eventuele exploitatiezetel(s)

- Identiteit van de oprichter(s)
- Maatschappelijk doel
- Permanent eigen vermogen
- Gegevens m.b.t. het eerste boekjaar: aanvangs- en afsluitdatum
- Gegevens m.b.t. volgende boekjaren
- Identiteit van de bestuurders
- In voorkomend geval, conclusies van het revisoraal verslag van de inbreng in natura
- Beschrijving van de gehanteerde budgetten en hypothesen (**art. 5:4 § 2 6°**)
 - Exploitatiebudget, omvattende gegevens inzake omzet en kosten en verwachte rentabiliteit
 - Investeringsbudget
 - Financieringsbudget, omvattende alle financieringsbronnen en eventuele zekerheden (**art. 5:4 § 2 2°**)
- Geprojecteerde resultatenrekeningen (**art. 5:4 § 2 4°**)
- Een openingsbalans (**art. 5:4 § 2 3°**)
- Geprojecteerde balansen (**art. 5:4 § 2 3°**)
- Geprojecteerde vermogensstroomtabel (**art. 5:4 § 2 5°**)
- Waarderingsregels
- Indien de cijferberoeper bijstand heeft verleend, de naam van de cijferberoeper (**art. 5:4 § 2 7°**)

Praktische uitwerking van het financieel plan

De praktische tools om een financieel plan op te stellen kunnen herleid worden tot twee: ofwel een eigen gecreëerde Excel-sheet ofwel een gespecialiseerde software.

Wat de tool ook is, een aantal componenten moeten altijd terugkomen:

- Uit een letterlijke lezing van de wettekst blijkt een «openingsbalans opstellen volgens het schema van de jaarrekening, evenals de geprojecteerde balansenperiodes van 12 en 24 maanden bij oprichting».
- Daarna samenhangend per evidentie een geprojecteerde resultatenrekening.
- Een resultatenrekening is een op boekhoudkundige normen gestoelde samenvatting van opbrengsten en kosten. Deze resultatenrekening moet «vertaald» worden naar een vermogensstroomtabel. Uit analyse van het nieuwe wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) blijkt immers (wellicht niet onterecht) dat van de vennootschappen een meer cashflowmatige benadering verwacht wordt:

- Ingevoerd in de bepalingen van het financieel plan.
 - Eveneens van toepassing bij het uitkeren van vermogen bij de BV.
 - Eveneens van toepassing bij de nieuwe bepalingen inzake de alarmbelprocedure.
- Bijgevolg moet ook de begroting van verwachte inkomsten over een periode van minstens 2 jaar na oprichting opgenomen worden.
- Wat hebben we nodig?
- Balansen.
 - Cashflowberekening.
 - Cashflow statement.
- Fundamenteel binnen het financieel plan dat u opstelt, is het begrip «behoefte aan werkkapitaal». Die behoefte aan werkkapitaal (WCR of *Working Capital Requirement* = de hoeveelheid geld die de onderneming nodig heeft om te kunnen werken) is fundamenteel en moet bijgevolg terug kunnen gevonden worden in de balans. Er kan best gewerkt worden met een gecomprimeerde balans (*managerial balance sheet* of MBS).
- Die gecomprimeerde balans omvat de behoefte aan werkkapitaal op de actiefzijde of op de passiefzijde. De mutatie van de behoefte aan werkkapitaal wordt ook opgenomen in de cashflowberekening alsook in de *cashflow statement*. Cashflowberekening en cashflow statement zijn absoluut niet hetzelfde.
- Cashflow bezit namelijk twee betekenissen:
- de cashflow als middel om de liquiditeit en rendement naar de toekomst in te schatten;
 - en de cashflow als «kasstroom».

Vermits er geen eenduidige definitie bestaat in het Nederlands zullen we de eerste cashflow benoemen als «cashflow (CF)» of «cashflow beschikbaar voor de aandeelhouder», de tweede benoemen we als «cashflow statement».

Het praktische verloop bij oprichting

In de praktijk zal de klant een budget bezorgen aan de beroepsbeoefenaar dat wellicht niet volledig is en slechts een (ruwe) opsomming omvat van de belangrijkste omzetten en kosten. Maar de klant zal geen balans kunnen bezorgen omdat het opstellen ervan enige financiële deskundigheid vergt. De resultatenrekening inclusief belastingen, afschrijvingen en de balans zullen dus door de beroepsbeoefenaar moeten opgesteld worden.

Bij discussie nadien zal de rechter een marginale toetsing doorvoeren. De beroepsbeoefenaar moet dus zorgen dat hij kan aantonen dat:

1. hij alle gegevens heeft opgevraagd om een financieel plan op te stellen conform de eisen gesteld door de wetgever;
2. dat hij alle data die hij ontvangen heeft op juiste wijze heeft verwerkt in het financieel plan;
3. dat hij een duidelijke vermelding maakt in het financieel plan welke data prognoses zijn en welke data gesteund zijn op loutere hypothesen;
4. dat hij de partijen op deskundige wijze geadviseerd heeft over de haalbaarheid van het financieel plan.

Voorbeeld van een praktisch stappenplan voor de opmaak van een financieel plan

- Stap 1: corrigeer de resultatenrekening van uw klant met juiste afschrijvingen en belastingen.
- Stap 2: vraag het bedrag aan voorraad per jaar en het aantal dagen dat klanten en leveranciers zullen open staan. Het aantal dagen voorraadrotatie is vaak bij oprichting niet gekend door de oprichter. Stap 2 zal u toelaten om de behoefte aan werkkapitaal uit te rekenen.
- Stap 3: neem de omzet uit de resultatenrekening en bereken in absolute bedragen de openstaande klanten en leveranciers.
- Stap 4: maak nu uw balans op over minimum twee jaren. Opmerking: gebruik de liquide middelen om uw balans in evenwicht te brengen. Stel deze balans op conform het jaarrekening-schema.
- Stap 5: bereken voor de beide jaren de behoefte aan werkkapitaal (WCR).
- Stap 6: herwerk naar een gecomprimeerde balans (*managerial balance sheet*).
- Stap 7: bereken de netto-kaspositie.
- Stap 8: bereken de mutatie van de behoefte aan werkkapitaal.
- Stap 9: bereken de cashflow (CF).
- Stap 10: controleer uw cashflowberekening via de FCF (vrije cashflow).
- Stap 11: maak de verplichte cashflow statement.
- Stap 12: bereken de KPI's: solvabiliteit, liquiditeit, schuldgraad, enz.

Stap 1 t.e.m. 3

Berekening van het aantal dagen leverancierskrediet.

Stel dat de klant een termijn voor betaling leveranciers mededeelt van 30 dagen.

Om het absoluut bedrag aan leveranciers te berekenen gebruikt u de volgende formule:

$$30d \times (\text{aankopen} + \text{btw})/365 = \text{absoluut bedrag}$$

Voorraad:

absoluut bedrag (dagen waarschijnlijk bij oprichting niet gekend door de klant)

Dagen klantenkrediet:

bijvoorbeeld 60 dagen

$$60d \times (\text{verkopen} + \text{btw})/365 = \text{absoluut bedrag}$$

Vraag aan de klant wat er zal geïnvesteerd worden in de eerste 24 maanden en hoe dit zal gefinancierd worden.

Stap 4

Stel nu de geprojecteerde balans op voor de volgende twee jaren.

Stap 5

Bereken het absoluut bedrag van de behoefte aan werkkapitaal als volgt:

De behoefte aan werkkapitaal = klanten + voorraden – leveranciers. Deze formule wordt ook vaak de «behoefte aan werkkapitaal in enge zin genoemd».

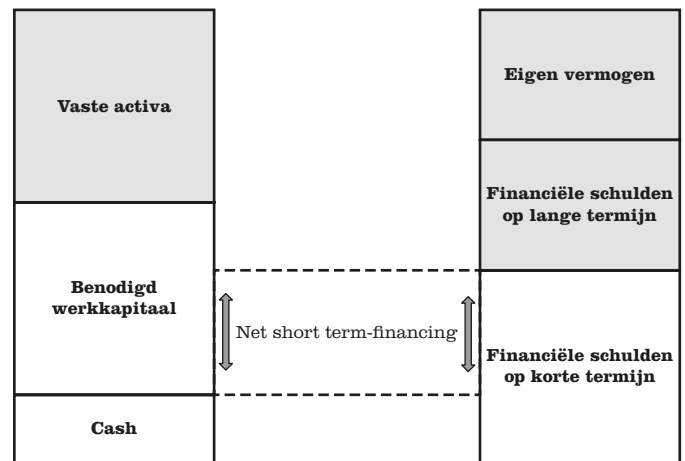
Handig is ook de behoefte aan werkkapitaal in ruime zin, zijnde het totaal van de vlottende activa min de liquide middelen en min alle niet-rentedragende schulden exclusief dividenden en geraamde belastingen.

Stap 6

Stel de gecompriëerde balans op.

Dit vormt samen met de berekening van de behoefte aan werkkapitaal één van de belangrijkste stappen. Zonder de mutatie van de behoefte aan werkkapitaal in zijn logica te begrijpen binnen de onderneming, is elk financieel plan gedoemd om te mislukken. De marginale toetsing van de rechter in gedachte is dit geen onbelangrijke opmerking.

Hoe ziet de gecompriëerde balans er uit?

Het bijzondere van de gecompriëerde balans is dat ze slechts uit zes blokken bestaat:

- Op de actiefzijde:
 - netto vast actief
 - behoefte aan werkkapitaal (WCR)
 - liquide middelen
- Op de passiefzijde (bron van financiering)
 - eigen vermogen
 - lange termijn rentedragende schuld
 - en korte termijn rentedragende schuld

Praktische opstelling van de gecompriëerde balans:

Vermits u weet welke investeringen zullen gebeuren binnen de 24 maanden en hoe deze zullen gefinancierd worden, kent u reeds het blok van het netto vast actief, het blok van de lange termijn schulden en een deel van het blok korte termijn schulden (namelijk het deel investeringskrediet dat binnen het jaar vervalt).

U weet wat uw behoefte aan werkkapitaal is (stap 5). Tenslotte en fundamenteel belangrijk: leg het bedrag van de liquide middelen even forfaitair vast. Neem een bedrag aan cash waarvan u veronderstelt dat het normaal aanwezig moet zijn om praktisch te werken. Het gevolg is dat u nu de activa kent van de gecompriëerde balans. U hebt de vaste activa, u heeft de behoefte aan werkkapitaal en u bezit de liquide middelen. Vermits de actiefzijde het te financieren bedrag betreft, vormt de passiefzijde de bron van de financiering.

Vanaf nu kan u een geheel van hypothesen gebruiken.

Stel dat u het bedrag van de korte termijn schuld wil kennen. Het volstort kapitaal bedraagt x euro en samen met de winst van het boekjaar, bezit u het blok van het eigen vermogen. U weet wat de lange termijnschuld is en bijgevolg kan u inschatten wat uw korte termijnschuld bedraagt die de onderne-

ming zal hebben. Reden: debet is nu eenmaal gelijk aan credit! Met andere woorden: tegenover het bezit (activa) staat steeds een vorm van financiering.

Stel dat u het bedrag van het kapitaal wil berekenen.

Gebruik de gecompriëerde balans en de winst van het boekjaar na dividenduitkering.

Vanuit technisch standpunt en om niet in een vicieuze cirkel terecht te komen, is het aangewezen om een rubriek liquiditeit «vast te klikken». Vervolgens is de vraag aan de klant hoe hoog het krediet bedraagt. Vermits enerzijds de actiefzijde gekend is en anderzijds de rentedragende schulden

(zowel op lange als op korte termijn – zie gecompriëerde balans), samen met het resultaat van het boekjaar, bekomt u automatisch als saldo en dus als uitkomst het bedrag aan kapitaal/vermogen dat volstort moet worden.

De logica is dat u steeds maar één variabele kan hebben.

Bij een handelsonderneming of oprichting van een vennootschap met enige activiteit doet u alle berekeningen tevens per maand. Dit is belangrijk om vast te stellen of in de periode van 24 maanden er nergens een periode ontstaat waar de liquiditeit onvoldoende is.

Voorbeeld van een financieel plan

Art. 5:4 § 2 WVV. Het financieel plan dient minstens volgende elementen te bevatten:

1° een nauwkeurige beschrijving van de voorgenomen bedrijvigheid

Het betreft een vennootschap waarvan de activiteit bestaat uit de handel in kantoormeubelen, d.w.z. aanschaffen en verkoop.

6° een beschrijving van de gehanteerde hypothesen bij de schatting van de verwachte omzet en de verwachte rentabiliteit

1. INVESTERINGSBUDGET

	jaar 1	jaar 2	jaar 3	Totaal
Aankoop lichte vrachtwagen	40.000			40.000
Afschrijving lineair. jaren:	5			
Jaarlijkse afschrijving:	8.000			
Aankoop hard- en software	10.000	5.000		15.000
Afschrijving lineair. Jaren:	5	3		
Jaarlijkse afschrijving:	2.000	1.667		
Totaal investering	50.000	5.000		55.000
Totaal afschrijving	10.000	1.667		11.667

2. FINANCIERINGSBUDGET

	jaar 1	jaar 2	jaar 3
	40.000		

Terugbetaling lineair op 5 jaar. 3% intrest per jaar.

3. EXPLOITATIEBUDGET

Omzet:	jaar 1	jaar 2	jaar 3
stuks per maand:	20	22	24
verkoopprijs:	2.600	2.600	2.650

Geen omzet in juli wegens vakantie

In jaar 3 wordt het gamma uitgebreid en wordt verwacht dat de voorraad zal verdubbelen.

stuks in voorraad:	20	22	48
aankoopprijs per stuk:	2.000	2.000	2.010
voorraad:	40.000	44.000	96.480

Kosten

	jaar 1	jaar 2	jaar 3	
Aankoopprijs:	2.000	2.000	2.010	EUR per stuk
Huur winkel	2.500	2.550	2.600	EUR per maand
Huur woning	100	100	100	EUR per maand
Gas, water en elektriciteit	100	102	104	EUR per maand
Internet en telefoon	150	153	156	EUR per maand
Erelonen notaris oprichting	1.500	0	0	EUR éénmalig
Inschrijving ondernemingsloket e.d.	200	0	0	EUR éénmalig
Erelonen boekhouding	200	250	300	EUR per maand
Neerlegging jaarrekening	0	100	100	EUR per jaar
Seminaries en opleidingen	50	51	52	EUR per maand
Onderhoud/verbruik personenwagen	200	204	208	EUR per maand
Verzekering personenwagen	2.400	2.448	2.497	EUR per jaar
Verkeersbelasting personenwagen	600	612	624	EUR per jaar
Bezoldiging Zaakvoerder	4.000	4.000	4.000	EUR per maand
Restaurantkosten en relatiegeschenken	100	102	104	EUR per maand

4. BETALINGSTERMIJNEN

De klant betaalt de factuur na: 60 dagen 2,0 maand
 Leveranciers worden betaald na: 30 dagen 1,0 maand
 Belastingen worden geacht betaald te worden in juni van het volgende boekjaar.

2° een overzicht van alle financieringsbronnen bij oprichting, in voorkomend geval, met opgave van de in dat verband verstrekte zekerheden

Inbreng in speciën:	100.000 EUR
Inbreng van natura:	0 EUR
Vergoeding in R/C:	0 EUR
Inbreng éénmanszaak:	0 EUR
...:	0 EUR

4° een geprojecteerde resultatenrekening na 12 en 24 maanden, opgesteld volgens het schema bedoeld in artikel 3:3

		Boekjaar 1	Boekjaar 2	Boekjaar 3
	Start:	1/01/2019	1/01/2020	1/01/2021
	Einde:	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021
		2019	2020	2021
	Aantal stuks:	220	242	264
	Verkoopprijs:	2.600	2.600	2.650
70 Omzet per maand	Totaal:			
70 Omzet cumulatief		572.000	629.200	699.600
		0	0	0
74 Andere bedrijfsopbrengsten		0	0	0
		572.000	629.200	699.600
	Aantal stuks:	240	244	290
	Aankoopprijs:	2.000	2.000	2.010

60 Aankopen goederen	:	Totaal:	480.000	488.000	582.900
60 Voorraadwijziging	:		-40.000	-4.000	-52.480
61 Diensten en diverse goederen	:		0	0	0
Huur winkel	:		30.000	30.600	31.200
Huur woning	:		1.200	1.200	1.200
Gas, water en elektriciteit	:		1.200	1.224	1.248
Internet en telefoon	:		1.800	1.836	1.873
Erelonen notaris oprichting	:		1.500	0	0
Inschrijving ondernemingsloket e.d.	:		200	0	0
Erelonen boekhouding	:		2.400	3.000	3.600
Neerlegging jaarrekening	:		0	100	100
Seminaries en opleidingen	:		600	612	624
Onderhoud/verbruik personenwagen	:		2.400	2.448	2.497
Verzekering personenwagen	:		2.400	2.448	2.497
Verkeersbelasting personenwagen	:		600	612	624
Bezoldiging Zaakvoerder	:		48.000	48.000	48.000
Restaurantkosten en relatiegeschenken	:		1.200	1.224	1.248
62 Bezoldigingen	:		0	0	0
63 Afschrijvingen	:		10.000	11.667	11.667
64 Andere bedrijfskosten	:		0	0	0
Vennootschapsbijdrage	:		0	0	0
Provincie- en gemeentebelasting	:		0	0	0
			543.500	588.971	636.799
		Bedrijfsresultaat:	28.500	40.229	62.801
75 Financiële opbrengsten	:		0	0	0
Interesten bankrekening	:		0	0	0
65 Financiële kosten	:		0	0	0
Bankkosten	:		0	0	0
Interesten lening	:		1.200	1.200	1.200
			-1.200	-1.200	-1.200
		Resultaat voor belastingen:	27.300	39.029	61.601
		Belastingen: 20%	-5.460	-7.806	-12.320
		Netto-resultaat:	21.840	31.223	49.281

3° een openingsbalans en evenals geprojecteerde balansen na 12 en 24 maanden

		Opening	Boekjaar 1	Boekjaar 2	Boekjaar 3
	Start:				
	Einde:		1/01/2019	1/01/2020	1/01/2021
			31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021
			2019	2020	2021
ACTIVA					
20 Oprichtingskosten	:		0	0	0
21 Immateriële vaste activa	:		0	0	0
22 Materiële vaste activa	:		0	0	0

Investeringen			50.000	55.000	55.000	
Afschrijvingen	:		-10.000	-21.667	-33.333	
28 Financiële vaste activa						
	Vaste activa:	0	40.000	33.333	21.667	
29 Vorderingen > 1 jaar	:		0	0	0	
	:					
30 Voorraden						
	Stuks:	0	20	22	48	
	Kostprijs:		2.000	2.000	2.010	
			40.000	44.000	96.480	
40 Vorderingen < 1 jaar	:		0	0	0	
	Klanten		115.353	126.889	141.086	
			0	0	0	
53 Geldbeleggingen	:		0	0	0	
55 Liquide middelen	:	100.000	19.535	45.429	58.265	
49 Overlopende rekeningen	:		0	0	0	
	Vlottende activa:	100.000	174.888	216.318	295.831	
	Totale activa:	100.000	214.888	249.651	317.498	
	PASSIVA		Opening	Boekjaar 1	Boekjaar 2	Boekjaar 3
10 Aanvangsvermogen	:	100.000	100.000	100.000	100.000	
11 Uitgiftepremies	:		0	0	0	
12 Herwaarderingsmeerwaarden	:		0	0	0	
13 Reserves	:		0	0	0	
14 Overgedragen resultaat	:		21.840	53.063	102.344	
15 Kapitaalsubsidies	:		0	0	0	
	Eigen vermogen:	100.000	121.840	153.063	202.344	
16 Voorzieningen en UB	:		0	0	0	
17 Schulden > 1 jaar	:		0	0	0	
	Financiële schulden:	40.000	24.000	16.000	8.000	
42 Schulden < 1 jaar						
	Financiële schulden:		8.000	8.000	8.000	
	Leveranciers:		58.003	58.749	67.612	
	Te betalen btw		-2.415	6.033	19.221	
	Te betalen belastingen:		5.460	7.806	12.320	
49 Overlopende rekeningen	:		0	0	0	
	Vreemd vermogen:	0	93.048	96.588	115.153	
	Totale passiva:	100.000	214.888	249.651	317.498	

Berekening van de behoefte aan werkkapitaal

+ Voorraden		40.000	44.000	96.480
+ Klanten		115.353	126.889	141.086
- Leveranciers en niet-rentedragende schulden		-61.048	-72.588	-99.153
Totaal:		94.305	98.301	138.413
Mutatie:		-94.305	-3.995	-40.112
		0	0	0

Gecomprimeerde balans (managerial balance sheet)

Vaste activa	40.000	33.333	21.667
Behoeftte aan werkkapitaal	94.305	98.301	138.413
Liquide middelen	19.535	45.429	58.265
	153.840	177.063	218.344
Eigen vermogen	121.840	153.063	202.344
Rentedragende schulden op lange termijn	24.000	16.000	8.000
Rentedragende schulden op korte termijn	8.000	8.000	8.000
	153.840	177.063	218.344

5° een begroting van de verwachte inkomsten en uitgaven voor een periode van minstens 2 jaar na de oprichting (geprojecteerde vermogensstroomtabel)

	Boekjaar 1	Boekjaar 2	Boekjaar 3
Start:	1/01/2019	1/01/2020	1/01/2021
Einde:	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021
	2019	2020	2021
Omzet	572.000	629.200	699.600
- Kostprijs verkochte goederen	-440.000	-484.000	-530.420
- Algemene kosten en bezoldigingen	-93.500	-93.304	-94.712
- Overige kosten en belastingen	-5.460	-7.806	-12.320
- wijziging in werkkapitaal	-94.305	-3.995	-40.112
A. NET OPERATING CASHFLOW	-61.265	40.095	22.036
Openingsbalans vaste activa	0	40.000	33.333
Eindbalans vaste activa	-40.000	-33.333	-21.667
- Afschrijvingen	-10.000	-11.667	-11.667
+/- correcties voor herwaarderingen			
B. NET CASHFLOW FROM INVESTING ACTIVITIES	-50.000	-5.000	0
Toename in lange-termijn leningen	40.000	0	0
+ toename leningen	0	0	0
- terugbetaling leningen	-8.000	-8.000	-8.000
- intrestbetalingen	-1.200	-1.200	-1.200
C. NET CASHFLOW FROM FINANCING ACTIVITIES	30.800	-9.200	-9.200
Beginsaldo eigen vermogen	-100.000	-121.840	-153.063
- resultaat boekjaar	-21.840	-31.223	-49.281
+ eindsaldo eigen vermogen	121.840	153.063	202.344
D. CASHFLOW FROM EQUITY	0	0	0
TOTAL NET CASHFLOW (A+B+C+D)	-80.465	25.895	12.836
	Cumul:		
	Per maand:		
Controle:			
Liquide middelen begin	100.000	19.535	45.429

Liquide middelen einde	19.535	45.429	58.265
	-80.465	25.895	12.836

Cashflow beschikbaar voor de aandeelhouder: dit betreft geen historische cashflow, maar een berekening om vast te stellen of de vennootschap voldoende cashflow (geen kasstroom) zal realiseren naar de toekomst toe.

	<u>Boekjaar 1</u>	<u>Boekjaar 2</u>	<u>Boekjaar 3</u>
Start:	1/01/2019	1/01/2020	1/01/2021
Einde:	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021
	2019	2020	2021
A. Operationele cashflow uit resultaten			
Nettoresultaat	21.840	31.223	49.281
63 Afschrijvingen	10.000	11.667	11.667
	31.840	42.890	60.948
B. Behoeftte aan werkkapitaal			
Behoeftte aan werkkapitaal N-1	0		
+ Voorraad	40.000	44.000	96.480
+ Vorderingen op korte termijn	115.353	126.889	141.086
- Leveranciers	-61.048	-72.588	-99.153
Behoeftte aan werkkapitaal N	0	98.301	138.413
Mutatie in werkkapitaalbehoefte naar de toekomst	-94.305	-3.995	-40.112
C. Gemiddelde investeringen			
Investering: hypothese 20.000 EUR per jaar	20.000	20.000	20.000
	-20.000	-20.000	-20.000
D. Kapitaalaflossing leningen			
Aflossing bestaande leningen	32.000	-8.000	-8.000
	32.000	-8.000	-8.000
E. Overige			
	0	0	0
Totaal:	-50.465	10.895	-7.164

Merk op dat de initiële storting van 100.000 EUR bijgevolg noodzakelijk is.

Stap 7: De nettokaspositie

De gecompriëerde balans laat u nu tevens toe om de netto-kaspositie (*net treasury*) te berekenen. Deze berekening is relatief eenvoudig. Immers het verschil tussen het netto-bedrijfskapitaal en de behoefte aan werkkapitaal vormt de netto-kaspositie.

Een onderneming bezit een positieve netto-kas indien het netto-bedrijfskapitaal de behoefte aan werkkapitaal dekt.

Stap 7 kent dus volgende drie sub-berekeningen:

- de berekening van het netto-bedrijfskapitaal
- de berekening van de behoefte aan werkkapitaal
- het verschil tussen de voorgaande, om de buffer te berekenen

In ons voorbeeld wordt dit dus:

Permanent vermogen (eigen vermogen + lange termijn schulden) – vaste activa – WCR

Jaar 1: $121.840 + 24.000 - 40.000 - 94.305 = 11.535 \text{ EUR}$

Jaar 2: $153.063 + 16.000 - 33.333 - 98.301 = 37.429 \text{ EUR}$

Een (positieve) netto-kaspositie houdt in dat de onderneming dit bedrag eventueel als dividend kan uitkeren vermits na dividenduitkering het permanent vermogen nog steeds de vaste activa en de behoefte aan werkkapitaal dekt. Een negatief bedrag betekent dus dat er geen netto-kaspositie aanwezig is.

Dit is m.a.w. al een duidelijke eerste test op de liquiditeit van de vennootschap. Wel moet men rekening houden met:

- Betreft het een normale evolutie van de behoefte aan werkkapitaal?
- Is er voldoende cashflow naar de toekomst toe? Immers indien er negatieve cashflows verwacht worden in de toekomst, dan is de logica dat de netto-kaspositie moet aangewend worden om deze negatieve cashflows op te vangen.

Stap 8 en 9: Berekening van de cashflow

De berekening van de beschikbare cashflow voor de aandeelhouder wordt hier verder aangeduid als de «cashflow» (CF). De theoretische formule is als volgt:

CF = Inkomende Cashflow – Uitgaande Cashflow

= Beschikbare middelen voor de aandeelhouders van de onderneming

CF = Winst na belastingen + afschrijvingen +/- waardeverminderingen +/- voorzieningen +/- Δ Werkkapitaalbehoefte +/- Δ Investerings (in vaste activa) +/- Δ Financiële schuld

CF = winst na belasting uit gewone activiteit – Netto Investerings + Δ financiële schuld

Netto Investerings =

mutatie investeringen in vaste activa

– Afschrijvingen

+/- Δ Werkkapitaalbehoefte

Geboekte waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen mogen niet in deze cashflow-berekening vervat zitten, omdat die al vervat zitten in de mutatie van de behoefte aan werkkapitaal. Concreet betekent dit dat waardeverminderingen van voorraden en klanten onder geen enkel beding in de cashflowberekening mogen terecht komen als u de mutatie van de behoefte aan werkkapitaal mee opneemt in uw berekening. Kortom, de eenvoudige definitie dat cashflow de nettowinst verhoogd met de niet-kaskosten omvat, is dus in deze ontoereikend.

Binnen de cashflowberekening zal de inschatting van de mutatie van de behoefte aan werkkapitaal een belangrijke rol spelen. Een stijgende behoefte aan werkkapitaal betekent namelijk een verbruik van liquide middelen. Vaak zal de operationele cashflow van de vennootschap onvoldoende zijn om dit te financieren en zal er dus zekerheid moeten bekomen worden in welke mate de korte termijn interestdragende schulden zullen volgen. Merk op dat te betalen dividenden niet thuis horen in de berekening van de behoefte van werkkapitaal. Vermits dividenden relatief weinig voorkomen binnen de twee jaar na oprichting wordt deze problematiek niet verder in dit artikel behandeld.

De berekening van het aantal dagen leverancierskrediet is belangrijk om de logica van de mutatie van de behoefte aan werkkapitaal te begrijpen.

Stap 10: Berekening van de vrije cashflow

De vrije cashflow (*free cashflow*) kan berekend worden als controlemiddel op de voorgaande berekeningen. Dit is zeker nuttig maar verder niet relevant in de context van dit artikel en wordt bijgevolg niet verder uitgewerkt.

Stap 11: De cashflow statement

Eenmaal de cashflow berekend werd, waaruit zou moeten blijken dat de onderneming voldoende cash genereert om te kunnen overleven naar de toekomst toe, moet ook een cashflow statement opgesteld worden.

Een cashflow statement is niets anders dan een samenvoeging van de balans en resultatenrekening, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen:

- wat is de cashflow uit de dagelijkse activiteit (de operationele cashflow)?
- wat is de cashflow uit investeringen?
- wat is de cashflow uit financieringsactiviteiten?
- Wat is de cashflow die voortvloeit door mutaties binnen het eigen vermogen?

Deze cashflows samen zullen u de mutatie geven van de liquide middelen.

De cashflow statement kan gelijk lopen met de normale cashflowberekening maar zal afwijken indien

er mutaties in eigen vermogen (bv. kapitaalverhogingen) of uitzonderlijke resultaten werden gerealiseerd. Dat is de reden waarom de wetgever zowel de cashflowberekening als de cashflow statement in het financieel plan wil zien.

Stap 12: Bereken de KPI's (solvabiliteit, liquiditeit, schuldgraad, enz.)

We gaan er van uit dat de berekening van de standaard KPI's door elke beroepsbeoefenaar gekend zijn.

Besluit

Het opmaken van het financieel plan, conform de nieuwe wetgeving, zal de oprichter heel wat meer informatie geven dan in het verleden. Het is aan de beroepsbeoefenaar om zijn klant optimaal te begeleiden.

Guy PARMENTIER

Bedrijfsrevisor

Gastdocent Kepler University Linz, Oostenrijk

Gastdocent Universiteit Maastricht, School of Economics,

Nederland

Gastdocent UA